

**Obce (města) a kraje
a výdaje na sociální a zdravotní služby v r. 2004**

Ladislav Průša

VÚPSV Praha
2006

Vydal Výzkumný ústav práce a sociálních věcí,
Praha 2, Palackého náměstí 4
Vyšlo v roce 2006, 1. vydání, náklad 26 výtisků, počet stran 28
Tisk: VÚPSV

Recenze: prof. Ing. Vojtěch Krebs, CSc. (VŠE)
Doc. Ing. Lucie Kozlová, Ph.D. (Jihočeská univerzita)

ISBN 80-87007-20-4

Obsah

Úvod	4
1. Výdaje obcí (měst) na sociální a zdravotní služby v r. 2004	6
1.1 Stručná charakteristika zkoumaného souboru.....	6
1.2 Závislost výše vlastních finančních příspěvků poskytnutých na sociální a zdravotní služby na velikosti obce (města)	7
1.3 Podíl jednotlivých finančních zdrojů na krytí nákladů sociálních služeb v obcích	9
2. Výdaje krajů na sociální služby v r. 2004	11
2.1 Úvodní poznámka	11
2.2 Výše vlastních finančních příspěvků krajů poskytnutých na sociální služby v přepočtu na jednoho obyvatele, resp. na jedno místo v domovech důchodců a v ústavech sociální péče	1111
Závěr	15
Literatura	16
Tabulková a grafická příloha.....	17

Úvod

V souvislosti s přípravou návrhu věcného záměru zákona o sociálních službách realizoval v r. 2002 VÚPSV šetření mezi jednotlivými obecními úřady, které v přenesené působnosti realizovaly výkon státní správy v sociální oblasti, o rozsahu výdajů těchto obcí (měst) na sociální a zdravotní služby v r. 2001¹. Stěžejní pozornost byla přitom věnována analýze závislosti mezi výši finančních prostředků obce (města) poskytnutých na sociální a zdravotní služby a velikosti dané obce (města). Toto šetření m.j. ukázalo, že:

- základní demografické údaje obce (města) a jejího spádového území zná necelá jedna polovina pověřených obecních úřadů,
- cca 13 % obcí (měst) neposkytlo v r. 2001 na sociální a zdravotní služby ze svého rozpočtu žádnou dotaci ani finanční příspěvek,
- cca dalších 8 % obcí (měst) poskytlo ve stejném období na tyto účely ze svého rozpočtu méně než 10 Kč na obyvatele ročně.

Na základě těchto poznatků a v souvislosti s důsledky vyplývajícími z realizace II. fáze reformy veřejné správy, kdy zřizovatelské kompetence v naprosté většině příspěvkových organizací bývalých okresních úřadů přešly do samosprávné působnosti jednotlivých krajů, VÚPSV zařadil do svého plánu výzkumné činnosti na r. 2005 opakování tohoto šetření s tím, že jeho rozsah byl rozšířen rovněž o sledování výdajů krajů na sociální služby v r. 2004. V tomto smyslu bylo na počátku r. 2005 osloveno všech 14 referátů sociálních věcí krajských úřadů a 407 referátů sociálních věcí pověřených úřadů a úřadů městských částí hl. města Prahy s žádostí o poskytnutí relevantních statistických informací. Předpokládalo se přitom, že první výsledky tohoto šetření budou k dispozici již v průběhu 3. čtvrtletí 2005 tak, aby mohly být využity jak při přípravě návrhu státního rozpočtu na r. 2006, tak i při rozhodování o optimální formě financování sociálních služeb v souvislosti s projednáváním návrhu zákona o sociálních službách².

Již na počátku prvotního zpracování poskytnutých údajů se ukázalo, že tento záměr byl nereálný, neboť poskytnuté údaje bylo nutno s jejich autory opakovaně korigovat, upřesňovat a doplňovat tak, aby jednotlivé kontrolní součty spolu korespondovaly. Vzhledem k tomu, že údaje poskytované některými pracovníky krajských úřadů se opakovaně měnily, byly v říjnu 2005 na ministerstvu financí vyžádány oficiální údaje o výši výdajů krajů na sociální služby podle jednotlivých položek rozpočtové skladby. Takto získané údaje byly následně očištěny o výši státní účelové dotace, kterou jednotlivé krajské úřady dostaly na sociální služby podle zákona o státním rozpočtu.

Cílem předložené studie bylo zjistit aktuální stav z hlediska přístupu obcí (měst) a krajů k financování především sociálních služeb a tímto způsobem přispět k objasnění některých diskutabilních otázek, které jsou v souvislosti s přípravou a projednáváním zákona o sociálních službách opakovaně diskutovány. V této souvislosti je rovněž cílem studie pokusit se kvantifikovat celkový objem finančních prostředků, které jsou vyčleněny na oblast financování sociálních služeb, neboť podle stávajících výzkumných poznatků³ i statistických podkladů⁴ je zřejmé, že statistická základna je nekompletní a neumožňuje přesně kvantifikovat celkový objem finančních prostředků v tomto významném sociálním systému.

¹ viz: L. Průša: Obce (města) a výdaje na sociální a zdravotní služby v r. 2001, VÚPSV Praha 2002

² viz: Návrh zákona o sociálních službách, MPSV, Praha 2005

³ viz např. L. Průša - Rozbor ekonomických aspektů ovlivňujících stávající a nově navrhovaný systém sociálních služeb, VÚPSV, Praha 2001

⁴ viz: Základní ukazatele z oblasti práce a sociálního zabezpečení v České republice ve vývojových řadách a grafech, MPSV, Praha 2004

Studie je rozdělená celkem do dvou stěžejních kapitol. V první z nich jsou analyzovány údaje o výši a struktuře výdajů obcí (měst) na sociální a zdravotní služby, přičemž zjištěné poznatky jsou porovnány s daty, které byly získány při předchozím šetření v r. 2002.

Druhá část studie hodnotí některé dílčí charakteristiky mapující výdaje krajů na sociální služby v závislosti na počtu obyvatel jednotlivých krajů a počtu míst v ústavních zařízeních.

V příloze jsou graficky znázorněny hlavní trendy a vazby mezi výší vynaložených finančních prostředků na sociální a zdravotní služby a velikostí jednotlivých obcí.

1. Výdaje obcí (měst) na sociální a zdravotní služby v r. 2004

1.1 Stručná charakteristika zkoumaného souboru

Na počátku r. 2005 bylo v rámci projektu "Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb" osloveno všech 407 starostů obcí (měst), které v přenesené působnosti realizují výkon státní správy v sociální oblasti a starostů úřadů městských částí v Praze (dále jen "obcí") s žádostí

- o poskytnutí údajů o výši celkového objemu finančních prostředků, které tyto obce (města) vynaložily v r. 2004 z vlastních zdrojů na služby sociální péče, služby sociální prevence a na zdravotní služby,
- o pokus přibližně kvantifikovat podíl jednotlivých finančních zdrojů (státní dotace, dotace od kraje, vlastní příjmy obce /města/, prostředky z fondů EU, nadace, jiné zdroje /dary, sponzoring apod. /) na celkové výši finančních prostředků na zabezpečení sociálních služeb na území těchto obcí (měst).

Na tento dotazník reagovalo celkem 109 pověřených obecních úřadů a úřadů městských částí v Praze, tzn., že návratnost činila 28,1 %. Přestože v porovnání s šetřením v r. 2001 návratnost výrazně klesla (v r. 2001 činila 71,1 %), jsou získané údaje pro účely této studie reprezentativní a mají dostatečně velkou vypovídací schopnost. Údaje o návratnosti dotazníku z hlediska jednotlivých regionů jsou zřejmé z tabulky 1.

T a b u l k a 1 Návratnost dotazníků v jednotlivých krajích ČR

kraj	počet POÚ (ÚMČ)	počet navracených dotazníků	míra návratnosti (v %)
Praha	22	8	36,4
Středočeský	55	15	27,3
Jihočeský	37	4	10,8
Plzeňský	35	4	11,4
Karlovarský	14	7	50,0
Ústecký	30	8	26,7
Liberecký	21	4	19,0
Královéhradecký	35	12	34,3
Pardubický	26	7	26,9
Vysočina	26	8	30,8
Jihomoravský	34	10	29,4
Olomoucký	19	5	26,3
Zlínský	25	9	36,0
Moravskoslezský	31	8	25,8

Pramen: vlastní propočty

Z údajů v tabulce je zřejmé, že největší návratnost dotazníků byla dosažena v kraji Karlovarském (50 %), zatímco nejnižší návratnost byla dosažena v krajích Jihočeském (10,4 %) a Plzeňském (11,4 %).

Z předchozí studie⁵ mj. vyplynulo, že jedním z výrazným aspektů, který ovlivňuje výši finančních prostředků vynaložených z vlastních zdrojů jednotlivých obcí na sociální a zdravotní služby, je vybavenost jednotlivých regionů sociálními službami a skutečnost, zda je daná obec zřizovatelem některého ze sociálních zařízení. Stávající statistická data zatím neumožňují hodnotit vybavenost jednotlivých spádových území obcí, a proto byla pozornost věnována pouze tomu, zda na spádovém území obce je či není domov důchodců či některý z typů ústavů sociální péče pro zdravotně postižené občany. Z celkového počtu 109

⁵ viz: L. Průša - Obce (města) a výdaje na sociální a zdravotní služby v r. 2001, VÚPSV, Praha 2002

hodnocených dotazníků bylo z dostupných statistických podkladů⁶ zjištěno, že tento typ sociálního zařízení se nachází celkem v 58 obcích (tj. v 53,2 % z nich), z toho v několika z nich je těchto zařízení více.

Vzhledem k tomu, že před převedením zřizovatelských kompetencí k domovům důchodců, ústavům sociální péče a ostatním sociálním zařízením byly zřizovateli těchto zařízení okresní města, byla pozornost věnována i složení souboru z tohoto pohledu. Z celkového počtu 109 hodnocených dotazníků připadá na bývalá okresní města celkem 26 dotazníků, 83 dotazníků odeslaly obce, které měly i dříve pouze statut pověřeného obecního úřadu.

1.2 Závislost výše vlastních finančních příspěvků poskytnutých na sociální a zdravotní služby na velikosti obce (města)

Z šetření, které bylo realizováno v r. 2002, vyplynulo, že systém financování sociálních služeb v sobě zahrnoval výrazné prvky administrativně direktivního centralistického přístupu, které bránily širšímu rozvoji sociálních služeb, a obce nemotivoval k tomu, aby v souvislosti s předpokládaným ukončením činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002 přebíraly zřizovatelské kompetence k zařízením, která se nacházela na jejich území, popř. na území jejich spádové oblasti⁷. Vzhledem k tomu, že ministerstvo financí v rámci realizace II. fáze reformy veřejné správy nedalo obcím dostatečné záruky financování jednotlivých sociálních služeb, přešly k 1. 1. 2003 zřizovatelské kompetence k domovům důchodců, ústavům sociální péče a k dalším sociálním zařízením v naprosté většině případů na příslušné krajské úřady, a tím tedy nebyl naplněn jak základní princip reformy sociálních služeb, tak ani základní princip reformy veřejné správy - tj. přiblížení služeb občanovi. Pozitivním jevem na této skutečnosti zůstal fakt, že tyto zřizovatelské kompetence přešly krajům do jejich samosprávné působnosti. Vzhledem k tomu, že kraje nejsou nadřazeným orgánem obcí, ale jejich partnery, vytváří tato skutečnost určité motivační prostředí k tomu, aby v dalších letech byly postupně zřizovatelské kompetence převáděny blíž k občanům, do sídel jednotlivých obcí. V tomto smyslu již dnes probíhají jednání např. v Ústeckém kraji.

Šetření rovněž ukázalo, že mezi výší příspěvků na sociální a zdravotní služby, které jednotlivé obce na tyto aktivity uvolnily ze svých vlastních zdrojů, a velikostí obce byla minimální závislost (hodnota spolehlivosti $R^2 = 0,0108$). Potvrdilo se, že existuje určitá objektivní podmíněnost těchto vazeb, která je dána:

- rozdílnou úrovní vybavenosti jednotlivých územních celků sociálními a zdravotními službami,
- tím, kdo byl zřizovatelem jednotlivých zařízení (obec nic nemotivuje k tomu, aby se podílela na financování zařízení, jehož zřizovatelem byl okresní úřad, přestože toto zařízení se nachází na jejím území a poskytuje služby jejím občanům).

Analýza výdajů jednotlivých obcí na sociální a zdravotní služby, která byla realizována v letošním roce, potvrdila výše uvedené závěry. Z celkového počtu 109 hodnocených obcí ze svých vlastních zdrojů na sociální a zdravotní služby:

- 4 obce (tj. 3,7 %) nevynaložily ani korunu - jedná se o obce Unhošť, Velvary, Bojkovice a Horní Lideč,
- 4 obce (tj. 3,7 %) vynaložily méně než 10 Kč na občana ročně - jedná se o obce Planá, Kroměříž, Bělá pod Bezdězem a Poběžovice,
- 12 obcí (tj. 11 %) vynaložilo 11 - 50 Kč na občana ročně,
- 10 obcí (tj. 9,2 %) vynaložilo 51 - 100 Kč na občana ročně,

⁶ viz: Zpravodaj MPSV č. 3/2005, MPSV, Praha 2005

⁷ viz: Analýza stanovisek měst a obcí na návrhy MPSV k převodu zřizovatelských funkcí k zařízením sociálních služeb z OkÚ na města a obce, <http://www.mpsv.cz>

- 48 obcí (tj. 44,0 %) vynaložilo 101 - 500 Kč na občana ročně,
- 25 obcí (tj. 22,9 %) vynaložilo 501 - 1 000 Kč na občana ročně,
- 6 obcí (tj. 5,5 %) vynaložilo více než 1 000 Kč na občana ročně - jedná se o obce Mariánské Lázně, Židlochovice, Louny, Praha 19, Český Těšín a Milevsko⁸.

Nejlépe je vzájemná vazba mezi výší finančních příspěvků poskytnutých z vlastních zdrojů obce na sociální a zdravotní služby v přepočtu na 1 obyvatele a velikostí obce (města) zřejmá z grafu v příloze 2. Hodnota spolehlivosti $R^2 = 0,0158$ ukazuje, že mezi výší příspěvků na sociální a zdravotní služby, které jednotlivé obce na tyto aktivity uvolnily ze svých vlastních zdrojů, a velikostí obce je minimální závislost.

Výrazně odchylné hodnoty nenajdeme, ani pokud budeme hodnotit závislost vynaložených finančních prostředků na sociální služby a na zdravotní služby (viz grafy v příloze 3 a 4), míra spolehlivosti je přitom vyšší u sociálních služeb, což je dáno zcela odlišným systémem financování zdravotní péče a sociálních služeb.

Výrazné rozdíly z hlediska míry spolehlivosti neexistují ani, pokud budeme hodnotit tento parametr z hlediska závislosti vynaložených finančních prostředků na služby sociální péče a na služby sociální prevence (viz graf v příloze 5 a 6). Přitom je zarážející fakt, že na služby sociální intervence z celkového počtu 109 hodnocených obcí:

- 39 obcí (tj. 35,8 %) nevynaložilo ze svých vlastních zdrojů v r. 2004 ani korunu,
- 41 obcí (tj. 37,6 %) vynaložilo méně než 10 Kč na občana za rok,
- 20 obcí (tj. 18,3 %) vynaložilo 11 - 50 Kč na občana za rok,
- pouze 9 obcí (tj. 8,3 %) vynaložilo více než 50 Kč na občana za rok.

Je zřejmé, že řada obcí neplní v tomto smyslu dostatečně všechny úkoly, které jsou jim předpisy v sociální oblasti uloženy, a že spoléhají na to, že tuto jejich roli bude suplovat kraj, popř. jiný orgán (zejména nestátní neziskové organizace, které na svoji činnost dostanou finanční prostředky ve formě dotace ze státního rozpočtu). Sociální politika není pro naprostou většinu obcí prioritou, v jejich rozpočtu se stále jedná o reziduální kategorii.

Velmi zajímavý výsledek přineslo porovnání výše příspěvku na sociální a zdravotní služby v relaci na 1 obyvatele u těch pověřených obecních úřadů, které měly do 31. 12. 2002 statut okresního města - výše příspěvku poskytnutého z vlastních zdrojů těchto obcí v relaci na jednoho klienta s rostoucí velikostí obce klesala (viz graf v příloze 7). Přestože ani toto tvrzení z výše uvedených skutečností nelze absolutizovat, stojí tato tvrzení alespoň za zmínku.

Nepotvrdila se ani závislost mezi výší příspěvků obce na služby sociální péče a velikostí obce v případě, že v dané obci se nachází domov důchodců nebo ústav sociální péče pro zdravotně postižené občany (viz graf v příloze 8).

Tyto skutečnosti ukazují na to, že v souvislosti s realizací připravovaných nových právních opatření v oblasti hmotné nouze, životního a existenčního minima, kdy se předpokládá výrazné zvýšení kompetencí obcí, je nezbytné posílit finanční rozpočty obcí (alespoň v první etapě fungování tohoto systému) nikoli prostřednictvím úprav rozpočtového určení daní, ale prostřednictvím účelově vázaných finančních prostředků tak, aby tyto prostředky byly využity v souladu se záměry reformy v oblasti dávek sociální péče.

⁸ podrobný seznam obcí a struktura jejich příspěvků je uvedena v příloze 1

1.3 Podíl jednotlivých finančních zdrojů na krytí nákladů sociálních služeb v obcích

Vzhledem k tomu, že jedním ze základních principů poskytování sociálních služeb je princip jejich vícezdrojového financování, byla v rámci provedeného šetření věnována pozornost mj. i tomu, jakým způsobem se jednotlivé finanční zdroje podílejí na krytí nákladů sociálních služeb ve spádových regionech jednotlivých obcí, které v přenesené působnosti vykonávají státní správu v sociální oblasti. V tomto smyslu byl sledován podíl:

- dotací od státu (příspěvek na lůžko v domovech důchodců a v ústavech sociální péče a dotace na činnost pro nestátní neziskové organizace),
- dotací od krajů, popř. od krajských úřadů,
- vlastních zdrojů jednotlivých obcí,
- finančních prostředků ze zdrojů Evropské unie,
- příspěvků od nadací, popř. nadačních fondů,
- dalších zdrojů, které se na financování sociálních služeb mohou podílet (dary, sponzoring, příspěvky od klientů).

Poznatky, které byly v rámci tohoto rozboru získány, byla snaha konfrontovat s oficiálními statistickými daty MPSV tak, aby byly minimalizovány nepřesnosti vyplývající především z toho, že sociální služby nestojí v popředí zájmu jednotlivých obcí a měst. Ukázalo se však, že i nadále jsou tato data nekomplexní, neboť v nich nejsou zahrnuta především data o aktivitách nestátních neziskových organizací. Tato skutečnost potvrzuje, že v souvislosti s aplikací navrhovaného zákona o sociálních službách je zcela nezbytné vytvořit nový informační systém tak, aby při rozhodování měly všechny stupně řízení k dispozici objektivní a komplexní informace.

Přes tuto skutečnost, je však možno z provedeného rozboru poskytnutých údajů udělat několik závěrů:

1. Obce nemají dostatečný přehled o struktuře nákladů na sociální služby a o participaci jednotlivých subjektů na jejich krytí. Z poskytnutých údajů totiž např. vyplývá, že:
 - a) z celkového počtu 58 obcí (tj. 53,2 % obcí, které pro toto šetření poskytly údaje), v nichž podle oficiálních statistických údajů MPSV má sídlo domov důchodců nebo ústav sociální péče, celkem 20 obcí (tj. 18,3 %) uvedlo, že stát se na financování sociálních služeb v jejich regionu vůbec nepodílí a dalších 9 obcí na tuto otázku vůbec neodpovědělo,
 - b) z celkem 18 obcí (tj. 16,5 %), které uvedly, že náklady na sociální služby hradí pouze ze svého obecního rozpočtu, je v 6 z nich sídlo domova důchodců nebo ústavu sociální péče, a proto se na financování nákladů na tyto služby zcela jednoznačně podílí i stát.
2. Podíl krajů na financování sociálních služeb je v naprosté většině regionů zcela zanedbatelný, pouze 7 obcí z celkového počtu 109 hodnocených (tj. 6,4 %) uvedlo, že kraje se na financování sociálních služeb v jejich spádových regionech podílely více než 50 %. Tato skutečnost je patrně vysvětlením toho, že od r. 2003 podle oficiálních statistických podkladů MPSV⁹ soustavně klesá celkový objem výdajů na sociální služby (z 14 850 mil. Kč v r. 2002 na 14 055 mil. Kč v r. 2004).
3. Podíl vlastních zdrojů obcí na financování sociálních služeb je velmi diferencovaný - celkem 55 obcí (tj. 50,5 % z hodnoceného souboru) uvedlo, že obce se na financování sociálních služeb podílí alespoň 50 %, naopak 14 obcí (tj. 12,8 %) uvedlo, že se podílí méně než 10 % a 13 obcí (tj. 11,9 %) žádné údaje o struktuře financování sociálních služeb neuvedlo. Pomineme-li výše zmíněné nepřesnosti, je zřejmé, že vedle obcí, které o poskytování sociálních služeb svým občanům mají zájem a na tuto oblast uvolňují značné

⁹ viz: Základní ukazatele z oblasti práce a sociálního zabezpečení v České republice ve vývojových řadách a grafech, MPSV, Praha 2004

finanční prostředky, existují obce, které se na financování sociálních služeb prakticky nepodílejí a veškeré aktivity přenechávají na státu, popř. kraji.

4. Finanční prostředky ze zdrojů Evropské unie se na financování sociálních služeb dosud prakticky nepodílejí. Výjimkou v tomto smyslu tvoří pouze obec Červený Kostelec, kde podle poskytnutých údajů byly celkové náklady na zabezpečení sociálních služeb kryty z 35 % z finančních prostředků EU, 87,2 % obcí uvedlo, že finanční prostředky EU se na financování sociálních služeb vůbec nepodílely.
5. Podle poskytnutých údajů je rovněž nízký podíl finančních prostředků, které na sociální služby uvolnily nadace, popř. nadační fondy - 83,5 % obcí uvedlo, že tento zdroj se na financování vůbec nepodílel. V této souvislosti je však nutno upozornit na to, poskytnutí těchto údajů, především ze strany nestátních neziskových organizací, má mít velmi citlivý charakter, a proto obce rozsah těchto zdrojů mohly podhodnotit.
6. Podle rozboru poskytnutých údajů se na financování sociálních služeb prakticky nepodílejí dary ani sponzorské příspěvky. Celkem 75 obcí (tj. 68,8 % z hodnoceného souboru) uvedlo, že tyto finanční zdroje se na financování sociálních služeb vůbec nepodílejí, 19 obcí (tj. 17,4 %) uvedlo, že jejich podíl je menší než 5 %, pouze 2 obce se domnívají, že na financování sociálních služeb se dary a sponzorské příspěvky podílejí ve větším rozsahu - Praha 22 uvádí podíl 15 %, Nový Bydžov uvádí podíl 28 %. Lze předpokládat, že ani tato čísla však nevystihují skutečnou realitu a že podíl především finančních příspěvků od občanů, které mají charakter "vynucených" sponzorských příspěvků vzhledem k nedostatečné kapacitě především v domovech důchodců, je vyšší. Jedná se však pouze o domněnku, poskytnutí těchto údajů má, tak jako u příspěvků z nadací a nadačních fondů, velmi citlivý charakter a z toho důvodu mohly obce i v tomto případě rozsah těchto zdrojů podhodnotit.

2. Výdaje krajů na sociální služby v r. 2004

2.1 Úvodní poznámka

Na počátku r. 2005 bylo osloveno všech 14 vedoucích (ředitelů) odborů sociálních věcí a zdravotnictví krajských úřadů a magistrátu hl. města Prahy s žádostí

- o poskytnutí údajů o celkové výši finančních prostředků, které jednotlivé kraje uvolnily v r. 2004 ze svých vlastních prostředků (bez prostředků na investice) na sociální služby (podrobně v členění na služby sociální péče /z toho na rezidenční služby a na terénní služby/ a na služby sociální prevence) a na zdravotní péči,
- o poskytnutí údajů o celkové výši finančních prostředků, které jednotlivé kraje uvolnily v r. 2004 ze svých vlastních prostředků (bez prostředků na investice) zařízením,
 - jejichž jsou zřizovatelem,
 - jejichž zřizovatelem je obec (město),
 - jejichž zřizovatelem je nestátní nezisková organizace (příspěvková organizace, humanitární organizace církvi, obecně prospěšná společnost, příp. fyzická osoba),a to jak v oblasti poskytování služeb sociální péče, tak i v oblasti služeb sociální prevence a zdravotních služeb,
- o specifikaci toho, podle jakých kritérií byly příspěvky a dotace obcím a nestátním neziskovým organizacím poskytovány,
- o vyjádření k tomu, zda při poskytování finančních prostředků nebyla zvýhodněna zařízení, jejichž zřizovatelem byly jednotlivé kraje.

Na tento dotazník reagovali všichni oslovení tazatelé. Poskytnuté údaje však bylo nutno ve většině případů následně opakovaně upřesňovat, neboť především s ohledem na dosavadní neexistenci nového zákona o sociálních službách bylo nutno blíže specifikovat zařazení výdajů na některé typy sociálních služeb do příslušných skupin. Vzhledem k tomu, že se nepodařilo sladit údaje ve všech krajích, byly vyžádány oficiální údaje o výši výdajů krajů na sociální služby z ministerstva financí. Původní záměr věnovat se i rozboru údajů o výši poskytnutých finančních příspěvků na zdravotní péči byl tak opuštěn a redukován i původní záměr analyzovat odpovědi na výše uvedené otázky.

2.2 Výše vlastních finančních příspěvků krajů poskytnutých na sociální služby v přepočtu na jednoho obyvatele, resp. na jedno místo v domovech důchodců a v ústavech sociální péče

Podle údajů ministerstva financí vynaložily jednotlivé krajské úřady a úřady hlavního města Prahy na sociální služby celkem 6 548 mil. Kč, z toho státní dotace na sociální služby činila podle zákona č. 457/2003 Sb., o státním rozpočtu ČR na r. 2004 (příloha 6) 4 811 mil. Kč. Údaje o výši výdajů jednotlivých krajských úřadů jsou zřejmé z tabulky 2.

Tabulka 2 Výše finančních prostředků, kterou jednotlivé kraje vynaložily v r. 2004 na sociální služby (v tis. Kč)

kraj	služby ústavního charakteru celkem	z toho: dotace ze státního rozpočtu	vlastní zdroje KÚ na služby ústavního charakteru	služby neústavního charakteru	vlastní zdroje KÚ na služby celkem
hl. m. Praha	825 257	328 305	496 952	285 850	782 802
Středočeský	562 346	703 886	-141 540	48 510	48 510
Jihočeský	375 831	381 239	-5 408	13 335	13 335
Plzeňský	301 207	224 797	76 410	37 316	37 316
Karlovarský	210 738	195 392	15 346	19 083	34 429
Ústecký	572 809	361 543	211 266	12 292	223 558
Liberecký	232 923	206 914	26 009	94	26 103
Královéhradecký	379 739	330 114	49 625	31 473	81 098
Pardubický	257 266	279 956	-22 690	26 066	26 066
Vysočina	375 133	277 729	97 404	35 943	133 347
Jihomoravský	503 794	435 312	68 482	37 632	106 113
Olomoucký	547 610	483 236	64 374	56 384	120 758
Zlínský	141 136	479 080	-337 944	30 032	30 032
Moravskoslezský	582 458	452 084	130 374	45 832	176 206
ČR	5 868 245	4 811 282	1 056 963	679 844	1 916 084

Pramen: interní podklady ministerstva financí zákon č. 457/2003 Sb., o státním rozpočtu ČR na r. 2004 vlastní propočty

Poznámka: služby ústavního charakteru = služby, na které je ze státního rozpočtu poskytována dotace ve formě tzv. státní dotace na lůžko služby neústavního charakteru = ostatní druhy sociálních služeb

Z uvedené tabulky je zřejmé, že výše dotace ze státního rozpočtu na sociální služby je ve Středočeském, Jihočeském, Pardubickém a Zlínském kraji vyšší než celkový objem finančních prostředků, které tyto kraje vynaložily na služby ústavního charakteru. Tato skutečnost nebyla v rámci kontrolní činnosti ministerstva financí zjištěna.

Vzhledem k tomu, že poskytnutá dotace je zúčtovatelného charakteru, je pravděpodobné, že finanční prostředky, které jsou zákonem určené k zabezpečení sociálních služeb,

- a) jsou čerpány k jinému účelu (a dochází tedy pravděpodobně k páchání trestného činu) nebo
- b) jejich zúčtování podle jednotlivých paragrafů rozpočtové skladby není věnována ze strany jednotlivých krajských úřadů patřičná pozornost, a tedy metodická a kontrolní činnost ministerstva financí není dostatečně efektivní.

Tato skutečnost byla potvrzena telefonicky pracovníky ministerstva financí po jejich konzultacích s příslušnými pracovníky na dotčených krajských úřadech. Vzhledem k tomu, že ministerstvo financí nenařídilo krajským úřadům jednotlivé výdaje důsledně přeúčtovat tak, aby odpovídaly jednotlivým paragrafům rozpočtové skladby, je vypovídací schopnost takto získaných ukazatelů velmi nízká a analyzovat výši finančních příspěvků poskytnutých na služby ústavního charakteru v přepočtu na 1 obyvatele ztrácí - alespoň v těchto krajích - svoje opodstatnění.

Nicméně přes tuto skutečnost lze konstatovat, že:

- mezi výší výdajů jednotlivých krajů na služby ústavního charakteru v relaci na 1 obyvatele jsou rozdíly více než osminásobné - zatímco nejvyšších hodnot dosahuje tento ukazatel v hlavním městě Praze (426,34 Kč ročně), nejnižší hodnoty byly vykázány v Karlovarském kraji (50,53 Kč ročně),

- mezi výší výdajů jednotlivých krajů na služby neústavního charakteru v relaci na 1 obyvatele existují diametrální rozdíly - zatímco nejvyšších hodnot dosahuje tento ukazatel v hlavním městě Praze (245,23 Kč ročně), nejnižší hodnoty byly vykázány v Libereckém kraji (0,22 Kč ročně),
- mezi výší výdajů jednotlivých krajů na služby ústavního charakteru v přepočtu na jedno místo v domovech důchodců a v ústavech sociální péče jsou rovněž diametrální rozdíly - nejvyšších hodnot dosahuje tento ukazatel v hlavním městě Praze (12 538 Kč měsíčně), nejnižších v Karlovarském kraji (956 Kč měsíčně) ¹⁰.

Již na první pohled je zřejmé, že příspěvek hlavního města Prahy na služby ústavního charakteru v přepočtu na jedno místo v domovech důchodců a v ústavech sociální péče není vypovídající, neboť při respektování dalších souvisejících údajů (výše průměrných neinvestičních výdajů na jedno lůžko v ústavním zařízení /14 696 Kč měsíčně v domovech důchodců/, výše státní dotace na lůžko v ústavních zařízeních /5 300 Kč měsíčně v domovech důchodců/, výše úhrady klientů za pobyt a stravování v ústavních zařízeních /5 518 Kč měsíčně v domovech důchodců/) by celkové náklady v Praze musely být cca dvojnásobné v porovnání s celostátními průměrnými údaji.

Tato skutečnost svědčí o tom, že ani v hlavním městě Praze nevěnují dostatečnou pozornost zúčtování nákladů podle jednotlivých položek rozpočtové skladby, na rozdíl od ostatních krajů, kde výdaje související s péčí poskytovanou v ústavních zařízeních však v hlavním městě Praze jsou do těchto položek rozpočtové skladby zahrnovány i výdaje, které se službami poskytovanými v ústavních zařízeních nesouvisejí. Z tohoto důvodu je vhodné do hodnocení vedle výše uvedených krajů nezahrnovat ani údaje o nákladech na sociální služby v hlavním městě Praze.

Pokud tedy údaje za hlavní město Prahu nebudeme hodnotit, zjistíme, že

- nejvyšších hodnot z hlediska výše výdajů na služby ústavního charakteru v relaci na 1 obyvatele dosahuje kraj Ústecký (257,45 Kč ročně),
- nejvyšších hodnot z hlediska výše výdajů na služby neústavního charakteru v relaci na 1 obyvatele dosahuje kraj Olomoucký (88,73 Kč ročně),
- nejvyšších hodnot z hlediska výše výdajů na služby ústavního charakteru v přepočtu na jedno místo v domovech důchodců a v ústavech sociální péče dosahuje kraj Ústecký (2 733 Kč měsíčně).

Rozdíly, které mezi jednotlivými kraji v tomto směru existují, je možno částečně vysvětlit i odlišnou strukturou jejich vybavenosti sociálními službami. Tyto rozdíly mají historické kořeny, jsou odrazem především dlouhodobé neexistence jakékoli koncepce rozvoje sociálních služeb a skutečnosti, že tyto rozdíly nebyly z pozice centrálních orgánů - především ministerstva práce a sociálních věcí, ministerstva financí a ministerstva vnitra - dlouhodobě (nikoli pouze od počátku 90. let) žádným způsobem korigovány, usměrňovány a regulovány, a to přesto, že všechny sociální služby až do 30. 6. 1990 byly poskytovány, zabezpečovány a řízeny výhradně státními orgány ¹¹.

Přes objektivní charakter části těchto rozdílů je jejich značná část dána přístupem jednotlivých krajů k zabezpečování potřeb občanů. V tomto smyslu např.:

- pouze v některých krajích jsou pravděpodobně chybějící kapacity ústavních zařízení nahrazovány poskytováním sociálních služeb v domácnostech jednotlivých klientů (zejména kraje Plzeňský, Liberecký a Jihomoravský),
- zejména v příhraničních hornatých, resp. kopcovitých krajích (Jihočeský, Karlovarský, Ústecký a Olomoucký) je naopak díky obtížné dostupnosti řady odlehlých území stále

¹⁰ viz přílohy 9 - 11

¹¹ podrobněji viz: L. Průša - Ekonomie sociálních služeb, ASPI Publishing, Praha 2003

preferováno poskytování sociálních služeb v ústavních zařízeních a terénní služby v těchto regionech jednotlivých krajů jsou pouze minimálním způsobem rozvinuty ¹².

Přes tyto skutečnosti je však zřejmé, že v následujícím období je nutné ze strany jednotlivých krajů věnovat zvýšenou pozornost zúčtování vynaložených finančních prostředků podle jednotlivých paragrafů rozpočtové skladby tak, aby tato skladba dávala objektivní přehled o výši vlastních finančních prostředků jednotlivých krajů na jednotlivé sociální aktivity. Současně je nutno ze strany ministerstva financí zvýšit metodické působení směrem k jednotlivým krajům v této oblasti a současně i efektivnost kontrolní činnosti, a to jak směrem k jednotlivým krajům, tak i v rámci samotného ministerstva.

¹² podrobněji viz: L. Průša - Sociálně demografická analýza Středočeského kraje, SOCIOKLUB, Praha 2004

Závěr

Cílem zpracované studie bylo zjistit aktuální stav z hlediska přístupu obcí, měst a krajů k financování především sociálních služeb, a tím tak přispět k objasnění některých diskutabilních otázek, které byly v souvislosti s přípravou a projednáváním zákona o sociálních službách opakovaně diskutovány. V průběhu vyhodnocování poskytnutých dat se však ukázalo, že řada problémů je způsobena nejenom tím, že oficiální statistická data MPSV jsou i nadále neúplná a i nadále nezahrnují především aktivity nestátních neziskových organizací při poskytování sociálních služeb, ale rovněž i nedůslednou metodickou a kontrolní činností ministerstva financí, neboť rozbořem jím poskytnutých dat se ukázalo, že řada krajských úřadů, vč. magistrátu hlavního města Prahy, nedůsledně účtuje poskytnuté státní dotace podle jednotlivých paragrafů rozpočtové skladby, což významným způsobem snižuje vypovídací schopnost získaných dat a neumožňuje zodpovědně zhodnotit všechny souvislosti týkající se financování sociálních služeb.

Přestože na první pohled by se mohlo jevit, že z hlediska přístupu obcí (měst) k financování sociálních služeb v porovnání s r. 2001 došlo k určitému pozitivnímu posunu, je i nadále zřejmé, že posilování principu subsidiarity v sociální oblasti by mělo být doprovázeno nikoliv změnami rozpočtového určení, ale zejména v prvním období po přijetí změn adresným poskytováním státních dotací do samosprávných rozpočtů (pochopitelně při zabezpečení efektivního metodického vedení a důkladné kontrolní činnosti ze strany ministerstva financí tak, aby jednotlivé výdaje byly účtovány důsledně podle jednotlivých paragrafů rozpočtové skladby). Přestože existuje určitá objektivní podmíněnost zjištěných rozdílů v přístupu k financování sociálních služeb v jednotlivých regionech, je zřejmé, že rolí státu - jako konceptora sociální politiky - by mělo být naplnění mj. i principu uniformity, tedy zajištění toho, aby všem obyvatelům státu byl umožněn přístup k jednotlivým sociálním aktivitám za stejných podmínek. Ukazuje se, že zatímco stát poskytováním státních dotací na sociální služby a podmínek upravujících otázky úhrady klientů za pobyt a stravování v ústavních zařízeních svoji roli plní, jednotlivé samosprávné orgány svým odlišným přístupem k financování vlastních sociálních aktivit vytvářejí často neodůvodněné diskrepance mezi jednotlivými regiony, které ve svém důsledku mohou někdy v budoucnu vést až sociálnímu vyloučení některých skupin sociálně potřebných občanů. V tomto smyslu se jeví jako nezbytné mj. změnit ustanovení § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění ("Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů"), resp. ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění ("Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů") tak, aby tyto zákony zcela jednoznačně deklarovaly odpovědnost těchto samosprávných orgánů za takový rozvoj sociálních služeb, který by zabránil potencionálnímu sociálnímu vyloučení sociálně ohrožených občanů.

Je zřejmé, že problematika financování sociálních služeb ze strany samosprávných orgánů bude i v příštím období velmi ožehavou otázkou. V tomto smyslu se doporučuje této problematice v rámci plánu výzkumné činnosti věnovat i nadále pozornost a po zavedení nového systému financování prostřednictvím příspěvku na péči znovu tuto otázku analyzovat.

Literatura

Průša, L.: Obce (města) a výdaje na sociální a zdravotní služby v r. 2001; VÚPSV, Praha 2002

Průša, L.: Rozbor ekonomických aspektů ovlivňujících stávající a nově navrhovaný systém sociálních služeb; VÚPSV, Praha 2001

Průša, L.: Ekonomie sociálních služeb; ASPI Publishing, Praha 2003

Průša, L.: Sociálně demografická analýza Středočeského kraje; SOCIOKLUB, Praha 2004

Rylichová, J.: Analýza podmínek účinné koordinace sítě poskytovatelů služeb sociální péče ze strany veřejné správy; Zdravotní politika a ekonomika - sborník č. 2/2005, IZPE, Kostelec nad Černými lesy, 2005

Analýza stanovisek měst a obcí na návrhy MPSV k převodu zřizovatelských funkcí k zařízením sociálních služeb z OkÚ na města a obce; <http://www.mpsv.cz>

Analýza regionálních rozdílů v ČR v letech 1996 - 2001; www.czso.cz

Návrh zákona o sociálních službách; MPSV, Praha 2005

Nové správní obvody v ČR - základní data; www.czso.cz

Počet obyvatel v obcích ČR k 1. 1. 2005; www.czso.cz

Základní ukazatele z oblasti práce a sociálního zabezpečení v České republice ve vývojových řadách a grafech; MPSV, Praha 2005

Zpravodaj MPSV č. 3/2005; MPSV, Praha 2005

Interní podklady MPSV, MF a VÚPSV

Tabulková a grafická příloha

Příloha 1

Výše příspěvků pověřených obecních úřadů na sociální a zdravotní služby z vlastních zdrojů obce v relaci na 1 občana v r. 2004

název obce	celkem	z toho			
		1. na sociální služby	z toho:		2. na zdravotní služby
			a) na služby sociální péče	b) na služby sociální prevence	
Milevsko	1 570,74	1 570,74	1 475,86	94,88	0,00
Český Těšín	1 324,30	605,40	567,56	37,84	718,91
Praha 19	1 305,98	1 305,98	767,64	538,34	0,00
Louny	1 137,33	1 137,33	1 135,55	1,78	0,00
Židlochovice	1 133,79	485,91	421,12	64,79	647,88
Mariánské Lázně	1 068,31	454,51	447,73	6,78	613,80
Hronov	986,81	986,81	986,81	0,00	0,00
Sušice	859,62	339,99	339,38	0,61	519,63
Kadaň	804,94	435,18	415,27	19,91	369,76
Praha 8	791,77	786,16	486,67	299,49	5,62
Český Brod	764,62	637,18	599,70	37,48	127,44
Boskovice	720,40	716,61	701,29	15,32	3,79
Vrbno pod Pradědem	674,89	674,89	674,89	0,00	0,00
Říčany	672,40	239,06	239,06	0,00	433,34
Rychnov nad Kněžnou	668,03	668,03	627,04	40,99	0,00
Kuřim	660,69	403,14	403,14	0,00	257,56
Blatná	644,49	644,49	643,74	0,75	0,00
Osoblaha	627,93	627,93	627,93	0,00	0,00
Nové Město na Moravě	608,16	606,25	596,70	9,55	1,91
Praha 9	602,74	552,66	540,86	11,80	50,08
Žatec	598,27	598,27	595,86	2,41	0,00
Žamberk	576,95	552,58	487,57	65,01	24,38
Most	575,49	565,50	556,67	8,83	9,99
Trutnov	575,27	450,95	447,20	3,75	124,32
Chotěboř	553,90	292,20	258,26	33,94	261,70
Neratovice	551,54	355,44	343,18	12,26	196,10
Otrokovice	551,53	483,10	469,19	13,91	68,43
Náměšť nad Oslavou	539,46	339,31	333,59	5,72	200,15
Kolín	538,40	422,73	416,12	6,61	115,67
Varnsdorf	532,29	301,18	204,05	97,13	231,11
Český Dub	526,87	526,87	0,00	526,87	0,00
Hrádek nad Nisou	493,34	448,12	446,75	1,37	45,21
Mělník	483,89	482,85	449,12	33,73	1,04
Praha 20	475,46	322,09	153,37	168,71	153,37

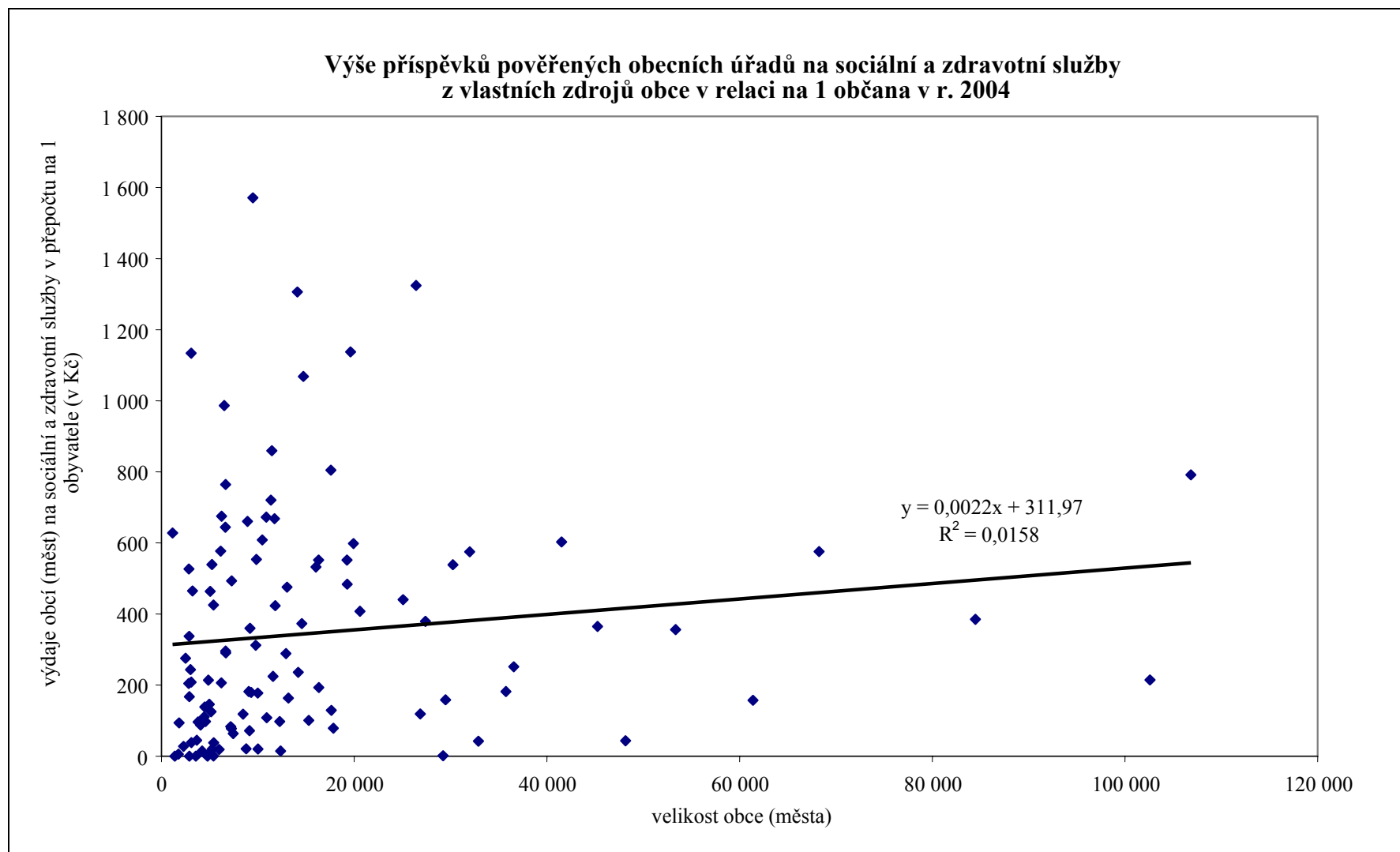
pokračování

název obce	celkem	z toho			
		1. na sociální služby	z toho:		2. na zdravotní služby
			a) na služby sociální péče	b) na služby sociální prevence	
Velká nad Veličkou	464,68	464,68	464,68	0,00	0,00
Doksy	463,76	463,76	462,77	0,99	0,00
Sokolov	440,53	356,01	309,04	46,97	84,53
Česká Skalice	425,37	425,37	425,37	0,00	0,00
Velké Meziříčí	423,33	296,33	296,33	0,00	127,00
Blansko	407,89	407,89	315,63	92,26	0,00
Praha 11	384,90	324,30	313,65	10,65	60,60
Litvínov	379,38	373,87	369,86	4,02	5,51
Zábřeh	372,98	307,12	306,09	1,03	65,86
Jablonec nad Nisou	364,60	187,87	185,57	2,30	176,73
Polička	359,97	359,97	359,20	0,76	0,00
Karlovy Vary	356,09	352,34	351,40	0,94	3,75
Žlutice	337,05	337,05	337,05	0,00	0,00
Frýdlant nad Ostravicí	311,82	311,82	311,82	0,00	0,00
Benátky nad Jizerou	295,58	295,58	295,58	0,00	0,00
Kravaře	290,60	290,60	254,00	36,61	0,00
Jaroměř	288,60	288,60	288,60	0,00	0,00
Rokytnice v Orlických horách	275,77	275,77	274,17	1,59	0,00
Tábor	251,66	251,66	246,19	5,47	0,00
Mirotslav	243,52	198,01	198,01	0,00	45,51
Praha 18	236,05	218,43	211,39	7,05	17,62
Moravská Třebová	224,75	224,75	224,75	0,00	0,00
Olomouc	214,76	146,54	133,52	13,02	68,22
Polná	213,80	213,80	213,80	0,00	0,00
Uhlířské Janovice	207,99	207,99	207,99	0,00	0,00
Holice	206,30	206,30	200,68	5,63	0,00
Koryčany	204,23	204,23	197,18	7,04	0,00
Benešov	193,41	129,69	120,69	9,01	63,71
Bystřice nad Pernštejnem	181,96	176,44	154,39	22,06	5,51
Znojmo	181,55	171,85	164,86	6,99	9,70
Lovosice	179,34	179,34	176,12	3,22	0,00
Lanškroun	177,18	176,98	176,68	0,30	0,20
Ivanovice na Hané	167,36	167,36	167,36	0,00	0,00
Vrchlabí	163,39	163,39	152,00	11,39	0,00
Šumperk	158,60	158,56	155,17	3,39	0,03
Opava	157,39	157,39	143,36	14,03	0,00
Adamov	145,67	145,67	145,67	0,00	0,00
Zlaté Hory	138,67	138,67	129,35	9,32	0,00
Bruntál	128,78	128,78	86,23	42,55	0,00

pokračování

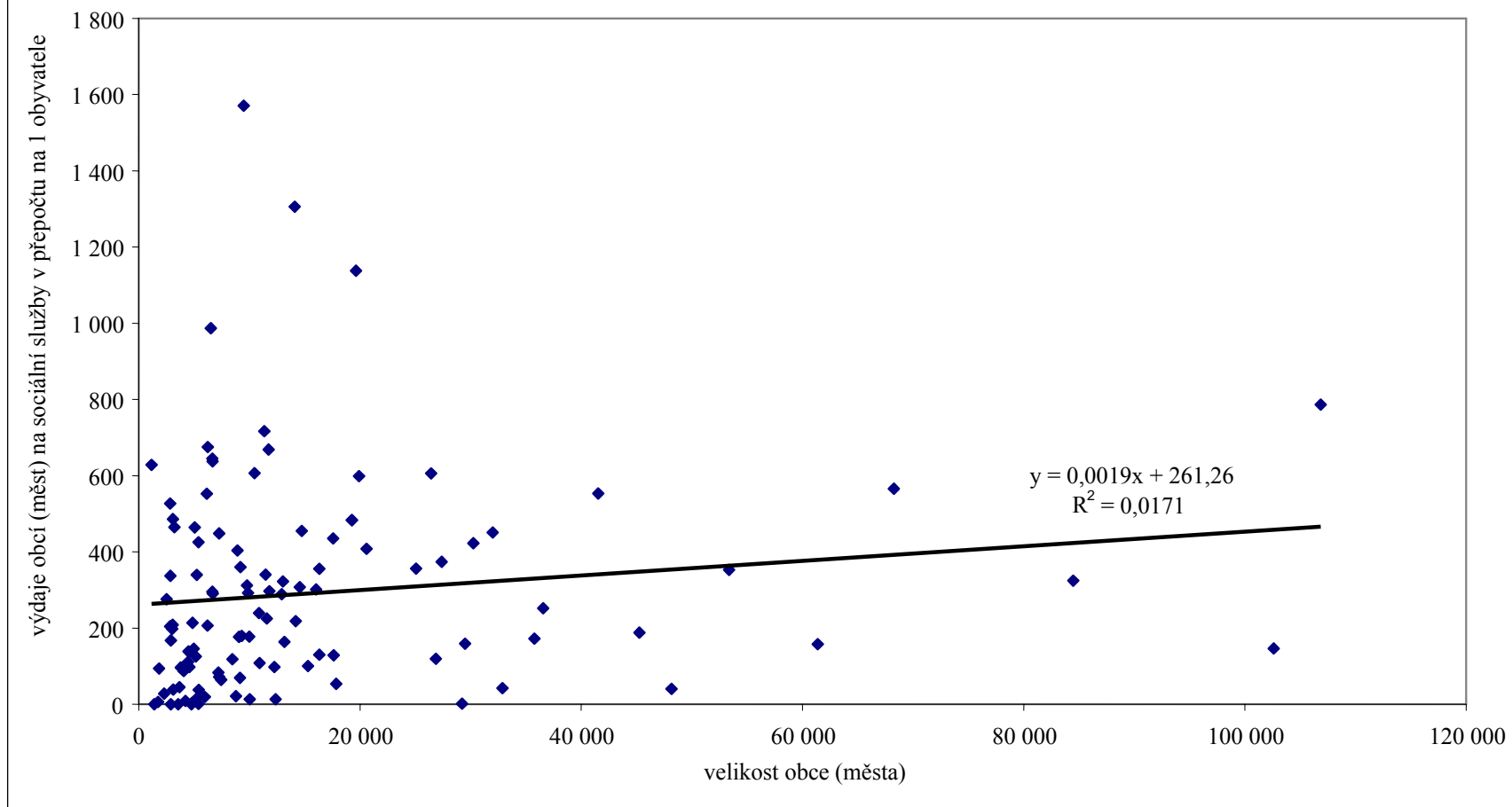
název obce	celkem	z toho			
		1. na sociální služby	z toho:		2. na zdravotní služby
			a) na služby sociální péče	b) na služby sociální prevence	
Kynšperk nad Ohří	125,00	125,00	125,00	0,00	0,00
Uherské Hradiště	119,07	119,07	111,62	7,44	0,00
Červený Kostelec	118,11	118,11	118,11	0,00	0,00
Votice	110,49	110,49	110,49	0,00	0,00
Humpolec	107,97	107,97	105,22	2,74	0,00
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	100,41	100,41	87,33	13,07	0,00
Vlašim	97,80	97,80	81,50	16,30	0,00
Holešov	97,36	97,36	97,36	0,00	0,00
Toužim	96,37	96,37	96,37	0,00	0,00
Teplice nad Metují	93,48	93,48	93,48	0,00	0,00
Volary	87,27	87,27	87,27	0,00	0,00
Nový Bydžov	83,32	83,32	83,32	0,00	0,00
Rožnov pod Radhoštěm	78,51	53,29	46,12	7,17	25,22
Praha 22	77,70	71,92	67,79	4,13	5,78
Přelouč	71,63	69,44	68,57	0,87	2,19
Odry	63,68	63,68	63,68	0,00	0,00
Libochovice	44,60	44,60	44,60	0,00	0,00
Prostějov	43,61	40,49	36,34	4,15	3,11
Cheb	42,44	42,23	38,70	3,53	0,21
Jablunné nad Orlicí	38,47	38,47	38,47	0,00	0,00
Třebechovice pod Orebem	37,58	37,58	37,58	0,00	0,00
Sobotka	27,96	27,96	27,96	0,00	0,00
Bystřice pod Hostýnem	21,05	21,05	18,78	2,28	0,00
Čelákovice	20,04	12,96	10,27	2,69	7,08
Chropyně	19,98	15,22	13,32	1,90	4,76
Strážnice	19,05	19,05	16,71	2,34	0,00
Praha 21	14,54	12,93	8,89	4,04	1,62
Kamenice nad Lipou	14,45	8,29	7,35	0,95	6,16
Poběžovice	5,69	5,69	5,69	0,00	0,00
Bělá pod Bezdězem	2,71	2,71	2,71	0,00	0,00
Kroměříž	1,51	1,51	1,51	0,00	0,00
Planá	0,37	0,37	0,37	0,00	0,00
Unhošť	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velvary	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bojkovice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Horní Lideč	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Příloha 2

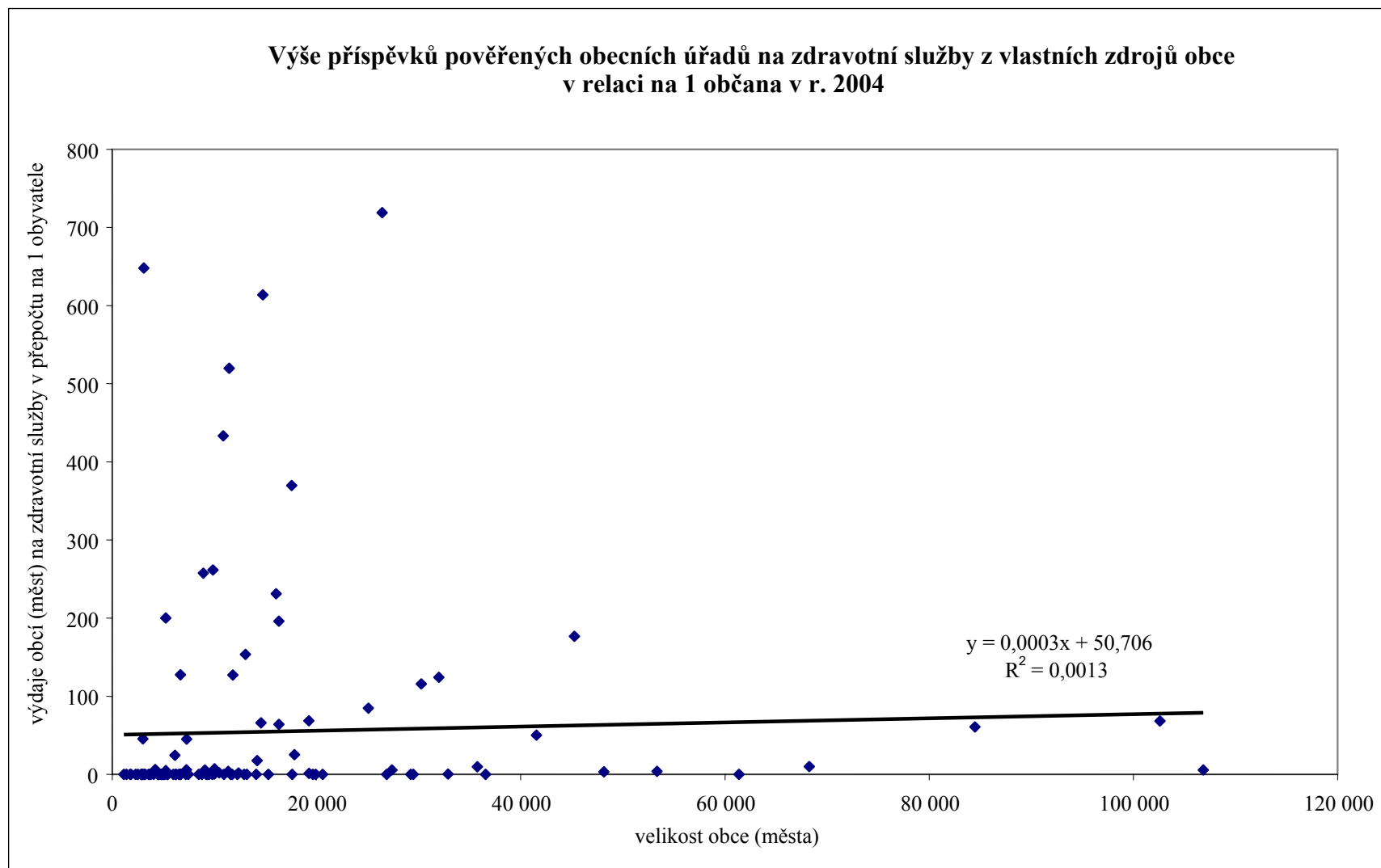

Příloha 3

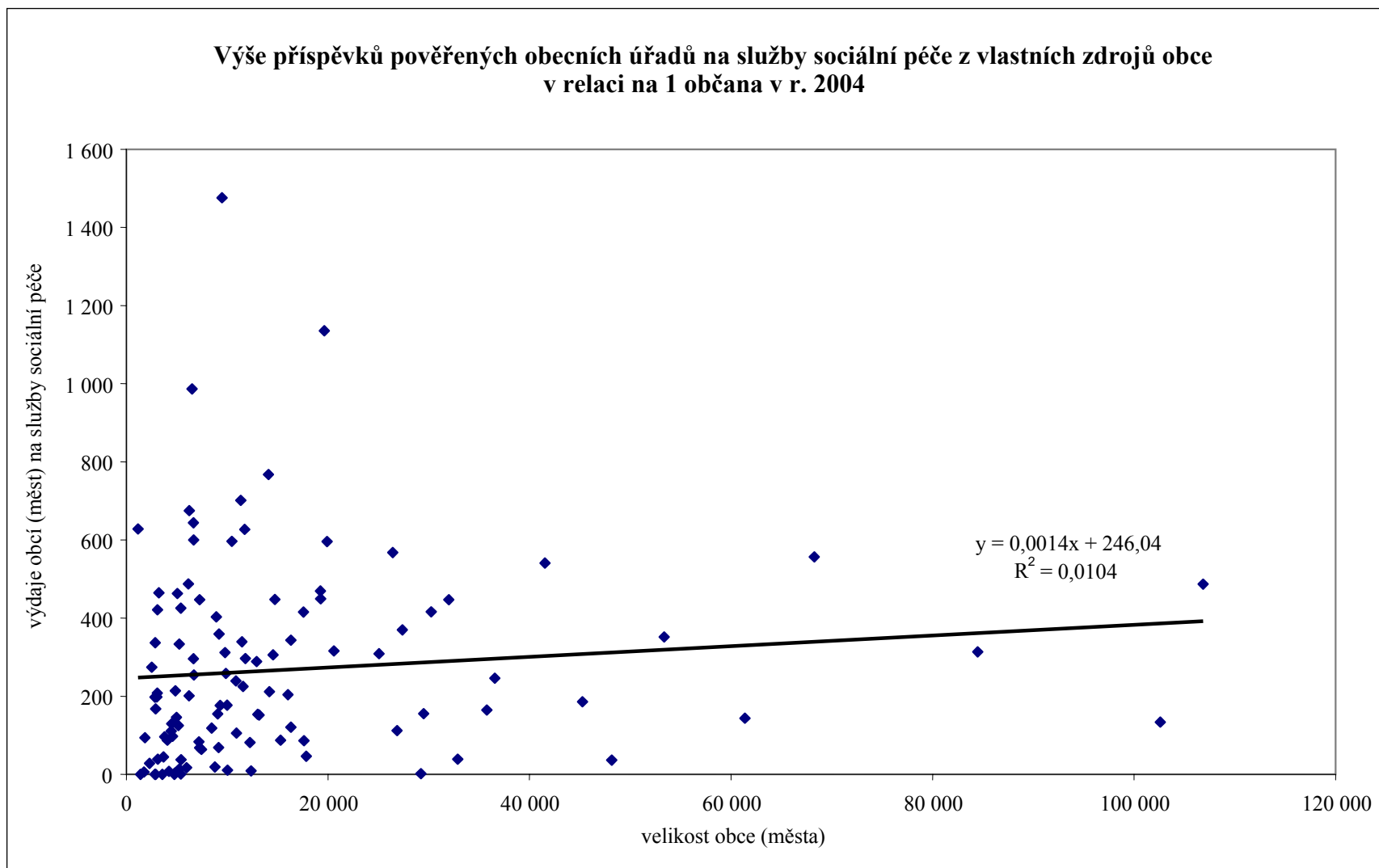
Výše příspěvků pověřených obecních úřadů na sociální služby z vlastních zdrojů obce
v relaci na 1 občana v r. 2004

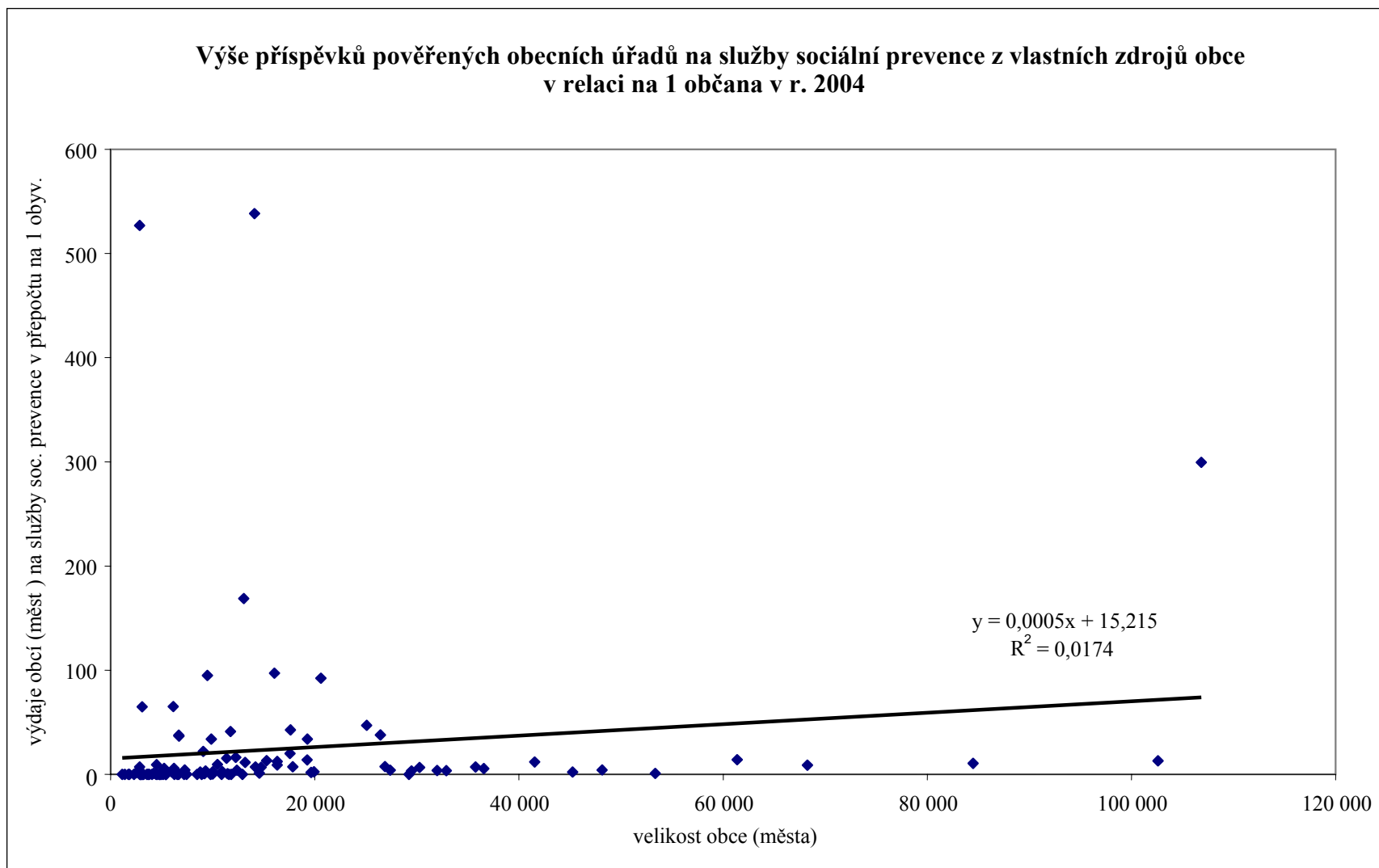
Příloha 4

Příloha 5

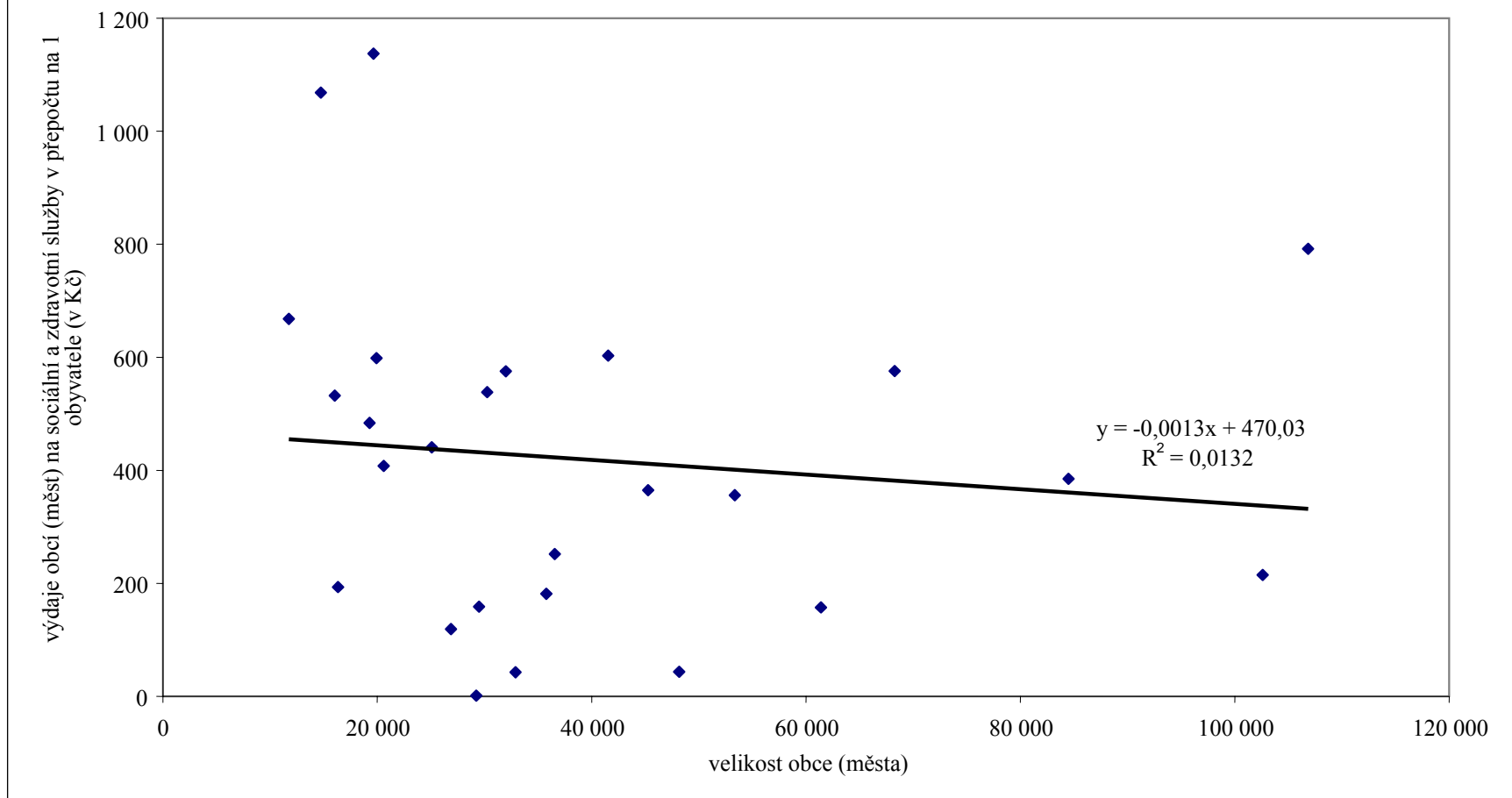

Příloha 6

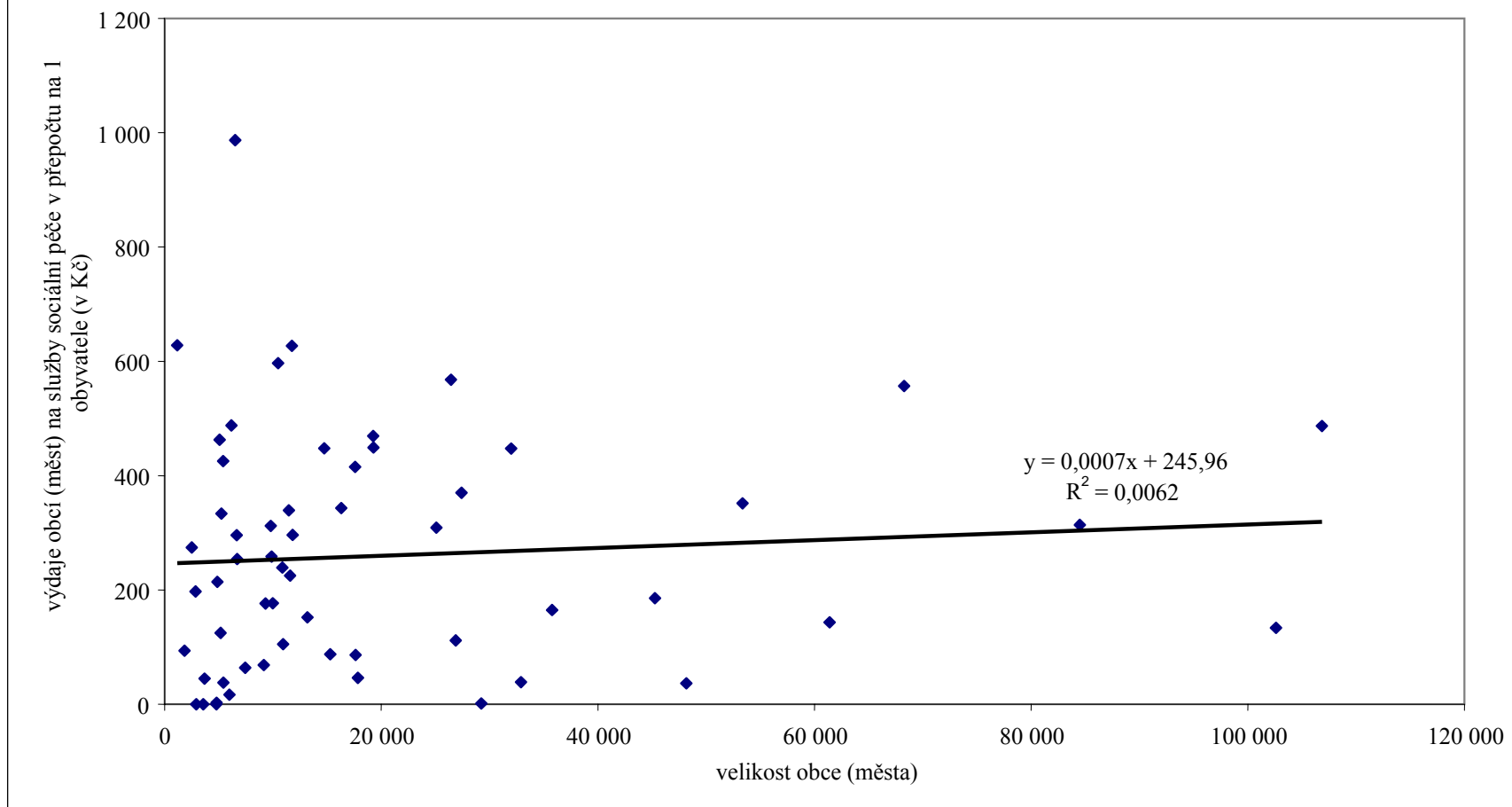
Příloha 7

Výše příspěvků pověřených obecních úřadů - bývalých okresních měst
na sociální a zdravotní služby z vlastních zdrojů obce v relaci na 1 občana v r. 2004

Příloha 8

Výše příspěvků pověřených obecních úřadů obcí, v nichž je domov důchodců nebo ústav sociální péče, na služby sociální péče z vlastních zdrojů obce v relaci na 1 občana v r. 2004

Příloha 9

Výše finančních příspěvků vynaložených z vlastních zdrojů jednotlivých krajů na služby ústavního charakteru v přepočtu na 1 obyvatele v r. 2004

	Kč/ročně
hl. m. Praha	426,34
Plzeňský kraj	139,12
Karlovarský kraj	50,53
Ústecký kraj	257,45
Liberecký kraj	60,85
Královéhradecký kraj	90,72
Vysočina	188,30
Jihomoravský kraj	61,01
Olomoucký kraj	101,30
Moravskoslezský kraj	103,59

Pramen: vlastní propočty na základě interních dat ministerstva financí

Příloha 10

Výše finančních příspěvků vynaložených z vlastních zdrojů jednotlivých krajů na služby neústavního charakteru v přepočtu na 1 obyvatele v r. 2004

	Kč/ročně
hl. m. Praha	245,23
Středočeský kraj	42,64
Jihočeský kraj	21,32
Plzeňský kraj	67,94
Karlovarský kraj	62,83
Ústecký kraj	14,98
Liberecký kraj	0,22
Královéhradecký kraj	57,54
Pardubický kraj	51,60
Vysočina	69,49
Jihomoravský kraj	33,53
Olomoucký kraj	88,73
Zlínský kraj	50,79
Moravskoslezský kraj	36,42
ČR	66,61

Pramen: vlastní propočty na základě interních dat ministerstva financí

Příloha 11

Výše vlastních finančních příspěvků krajů poskytnutých na sociální služby v přepočtu na jedno místo v domovech důchodců a v ústavech sociální péče v roce 2004 (v Kč měsíčně)

	Kč/měsíčně
hl. m. Praha	12 538
Plzeňský kraj	2 184
Karlovarský kraj	956
Ústecký kraj	2 733
Liberecký kraj	1 096
Královéhradecký kraj	1 289
Vysočina	2 397
Jihomoravský kraj	979
Olomoucký kraj	1 135
Moravskoslezský kraj	1 561

Pramen: vlastní propočty na základě interních dat ministerstva financí